

na tomto faktu nemohou změnit, poněvadž investice ty byly jisté v brzkou kryty, kdyby telefon u nás stal se předmětem denní potřeby nejširších vrstev lidových.

Ostatně pošta jest podnikem, sloužícím zájmům veřejným. Zájem veřejný pak nezbytně vyžaduje, aby telefon, pro moderního člověka zařízení tak naprosto nepostradatelné, stalo se přístupným nejširším vrstvám lidovým. Tím přispěla by poštovní správa k národohospodářskému rozvoji státu, přispěla by k usnadnění našeho obchodního i soukromého života.

Dosud existuje druh levnějších stanic, t. zv. stanic dílčích (polovičních nebo čtvrtinových), jež hodí se zvláště pro soukromé byty nebo vůbec pro osoby, jež sice z jakýchkoliv důvodů chtějí nebo musí mít telefon, jež však telefonu denně nepoužijí vícekrát, než určitým maximum (na př. průměrně osmkrát denně). Stanice ty však mají býti nyní zrušeny a nahrazeny t. zv. stanicemi celými. Tím by se předplatné pro tyto abonenty náhle zdražilo dvojnásobně nebo čtyřnásobně nehledě ani k všeobecnému zdražení shora zmíněnému. Ozývá se nyní v naší veřejnosti volání, aby předplatné pro tyto stanice bylo ponecháno poměrně v téže výši jako bylo dosud. Tam, kde je potřebí stanice ty z důvodů technických přestavěti, bylo by lze je opatřiti zvláštním zařízením, jež by automaticky zaznamenávalo počet denních hovorů; tak je tomu i v jiných městech v cizině. Pokud pak počet denních hovorů by nepřekročil určité maximum, bylo by lze ponechat předplatné v téže výši, v jaké bylo dosud u stanic dílčích. Tím by poštovní správa velmi prospěla rozvoji telefonu u nás a dokázala by, že má nejen pochopení pro zájmy občanstva, nýbrž že i správně pochopila zásadu: malý zisk — velký obrát.

Dr. Jindřich.

Výbory nebo plenum? Rozpočtová debata letošní opět ukazuje, že ve sněmovnách se klade hlavní důraz na jednání ve výborech, místo toho, aby těžiště parlamentu se vidělo v jednání celé sněmovny, v plenu. Tento vývoj jistě není v intencích zastánců parlamentarismu, a také není na prospěch věci samé. Výbory byly dány a jsou k tomu, aby v nich se práce zákonodárcí sboru předložená probrala po stránce věcné, odborné, v klidu a bez rozruchu před užším kruhem odborníků. S jednáním se stanoviska politického má se však vyčkati do plenu. Jednání výborové má býti oproštěno politické zaujatosti, ve výboru má rozhodovati odbornická zdatnost. Praxe u nás však jde stále za tím, že jednání v plenu se pokládá za formalitu, plenum jest podle praxe k tomu, aby odhlasovalo to, co mu výbor předloží ku schválení. Rozpočet jest vždy příležitostí k tomu, aby jednotlivé strany učinily sčítování s vládou a projevíly své záliby a antipatie ve vedení státu. Jest pravidlem ve všech státech, že jednání rozpočtové bývá velikou politickou událostí, což se jeví projevy vedoucích politiků a jejich následovníků v plenu parlamentu. U nás však projevy tyto dějí se ve výboru rozpočtovém a debata v plenu nebývá žádná, nebo jen minimální. Tímto způsobem, a to více praxí než předpisy, vyřazuje se parlament jako celek z vlastní kompetence, přenechává dobrovolně práci malému počtu svých členů. Na věci nic nemění ta skutečnost, že i ve výboru jsou všechny strany zastoupeny podle poměrného počtu, ani to, že schůze plenární nejsou navštěvovány tak, jak by měly. Ale voličové, jimž běží o demokratický směr ve státě, by měli býti na stráži, aby tomuto směru i ve věcech nejneopatrnějších neděla se újma, a měli by dávat pozor, kdo nedbáním svých povinností přijetím volby na sebe převzatých, podporuje praxi, se kterou nelze souhlasiti.

dnk.

Kriminologický ústav založený při univ. Komenského v Bratislavě v letním semestru 1925/26, má sloužiti theoretickému pěstování t. zv. pomocné vědy trest. práva, zejména kriminologie, krim. psychologie, psychiatrie a antropologie, krim. statistiky a kriminalistiky (nauka o realitách práva trestního), a praktickému zhodnocení jejich výsledků. Přípravou k tomuto kroku byly již v minulém semestru konané přednášky: »Úvod do kriminologie« 3 hod. týdně. V nyrějším semestru

přednáší se »Kriminologie« (opět 3 hod. týdně), rozpočtená na dva semestry. Dosud probráno a kriticky posouzeno učení školy klasické a pozitivistické i jejích čelrých representantů, podstata zločinu, odpovědnost mravní i sociální. V dalších přednáškách má být zkoumán zločin, zejména po stránce psychologické a objasněny příčiny zločinu. Z výsledků tohoto zkoumání hodlá zakladatel a ředitel tohoto ústavu prof. Milota vyvoditi důsledky kriminálně-politické.

Mimo to snaží se prof. Milota svoje výklady také po stránce praktické demonstrovati. K tomuto účelu konají se praktická cvičení, v nichž jsou posluchači, na podkladě skutečných případů (vražda a jiné), upozorňováni na způsob pátrání a zjišťování trest. činů i pachatele, při čemž přihlíží stále k novým objevům a methodám tohoto oboru. Ochotou policej. ředitelství (zejména pol. ředitele Dr. Klímy a oddělení kriminologického), které — jak prof. Milota ve své úvodní přednášce zdůraznil — vyšlo těmto snahám ve všech směrech vstříc, bylo umožněno, aby těmto cvičením byl dán praktický podklad. K tomu účelu dalo pol. ředitelství k dispozici své pěkně zřízené policejní museum, svá zařízení a místnosti ve své nové budově.

Ředitel tohoto ústavu, hodlá v dalším postupu zkoumati jednotlivé trestní případy po způsobu klinickém, pro účely vědecké i praktické (soudu, stát. zastupitelství, polic. ředitelství) a pořádati praktický výcvik, jak univ. posluchačů, tak i orgánů, kterým je svěřen výkon trestní represe.

Prof. Milota založením tohoto ústavu, obohatil právnickou fakultu univ. Komenského v Bratislavě, opět o jeden velmi cenný ústav jediný, jemuž podobným se nemůže pochlubit ještě žádná universita, v Čsl. republice. (Doposud jen v Praze ve formě kriminologického kursu, založeného letos prof. Dr. Miříčkou). Úspěch tento budiž prof. Milotovi přičten k jeho dobru tím více, poněvadž právnická fakulta ještě do nedávna těžce zápasila s nedostatky místností a dnes, hlavně přičiněním jeho a prof. sboru, může se již pochlubit s ústavu takové hodnoty, jako je tento.

Doposud v začátcích, ale zájem, který se jeví o tuto činnost prof. Miloty, svědčí o jeho potřebě a také zdu. —era.

LITERATURA.

Revue internationale de la théorie du droit. Roč. I. Seš. 1. Ku zprávě uveřejněné v minulém čísle dodávám stručný referát o jednotlivých příspěvcích 1. sešitu Revue.

Kelsen: Podstata státu. Stát je řád lidského jednání a to řád normativní. Specifická existence právního řádu spočívá v platnosti norem. Státní řád pokládá se za normativně platný jen tehdy, když skutečné jednání lidské odpovídá jeho obsahu alespoň do určité míry. I cestou empirickou dojde se k syrehu naznačenému pojmu: Ve skutečnosti existují pouze lidská jednání. Teprve existence normy umožní nám přičítati jednotlivé úkony lidí státu. Stát jako subjekt těchto úkonů je personifikovaným výrazem pro jednotnost právního řádu.

Od ostatních společenských útvarů rozeznává se stát tím, že je řádem donucovacím. Donucovací aparát a právní řád jsou totožny. Spjetí dvou skutkových dějů pomocí výrazu »má býti« nazýváme přičítáním. Je to analogie kausalit v oboru věd přírodních. Subjektivní právo plyne z pojmu právní povinnosti. Je to právní norma ve vztahu k určitému jednotlivci. Každá norma stanoví povinnost, avšak z každé normy neplyne oprávnění.

Stát a právo jsou pojmy splývající, identické. Stát je pouze personifikací právního řádu. Dualismus, jež konstruuje panující nauka mezi státem a právem, je příkladem, jak je možno chybně zdvojiti předmět poznávání.

Bonnard: Nauka Duguítova o právu a státu. Bonnard snaží se shrnouti stručně ve svém článku celý obsah učení Duguítova, jehož